PADOMES LĒMUMS (ES) 2019/1003

(2019. gada 14. jūnijs),

ar ko konstatē, ka Ungārija nav efektīvi rīkojusies pēc Padomes 2018. gada 4. decembra ieteikuma

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu [1] un jo īpaši tās 10. panta 2. punkta ceturto daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

(1) 2018. gada 22. jūnijā Padomes saskaņā ar Līguma 121. panta 4. punktu konstatēja, ka Ungārijā vērojama būtiska novirze no korekcijām, kas domātas vidēja termiņa budžeta mērķa – 1,5 % no iekšzemes kopprodukta (IKP) – sasniegšanai. Konstatētās būtiskās novirzes dēļ Padome 2018. gada 22. jūnijā sniedza ieteikumu [2], iesakot Ungārijai veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka valdības neto primāro izdevumu [3] nominālais pieaugums 2018. gadā nepārsniedz 2,8 %, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 1 % no IKP.

(2) 2018. gada 4. decembrī Padome nāca pie slēdziena, ka Ungārija nav efektīvi rīkojusies pēc tās 2018. gada 22. jūnija ieteikuma. Uz tāda pamata Padome 2018. gada 4. decembrī izdeva pārskatītu ieteikumu [4] Ungārijai veikt vajadzīgos pasākumus, kas nodrošinātu, ka valdības neto primāro izdevumu nominālais pieaugums 2019. gadā nepārsniedz 3,3 %, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 1 % no IKP. Tā arī ieteica Ungārijai budžeta deficīta samazināšanai izmantot visus neparedzētos papildu ieņēmumus un norādīja, ka budžeta konsolidācijas pasākumiem būtu jānodrošina noturīgs vispārējās valdības strukturālās bilances uzlabojums izaugsmi veicinošā veidā. Padome noteica, ka Ungārijai līdz 2019. gada 15. aprīlim ir jāziņo par pasākumiem, kas veikti pēc 2018. gada 4. decembra ieteikuma.

(3) Komisija 2019. gada 20. martā Ungārijā veica pastiprinātas uzraudzības misiju uzraudzībai uz vietas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 – 11. panta 2. punktu. Pagaidu konstatējumus nosūtījusi Ungārijas iestādēm, lai tās varētu izteikt piezīmes, 2019. gada 5. jūnijā Komisija konstatējumus darīja zināmus Padomei. Konstatējumi pēc tam tika publiskoti. Komisijas ziņojumā konstatēts, ka Ungārijas iestādes neplāno rīkoties pēc Padomes 2018. gada 4. decembra ieteikuma. Misijā tās apstiprināja, ka 2019. gada budžeta mērķis joprojām ir nominālais deficīts 1,8 %, kas iekļauts 2018. gada jūlijā pieņemtajā 2019. gada budžetā par spīti labvēlīgākajam makroekonomikas scenārijam un par prognozi labākajiem 2018. gada fiskālajiem rezultātiem.

(4) 2019. gada 15. aprīlī Ungārijas iestādes iesniedza ziņojumu par pasākumiem, kas veikti pēc Padomes 2018. gada 4. decembra ieteikuma. Ziņojumā tās atkārtoja, ka to mērķis 2019. gadam joprojām ir nominālais deficīts 1,8 % no 2019. gada IKP, kas ir IKP samazinājums par 0,4 procentpunktiem salīdzinājumā ar 2018. gada rezultātu. Ziņojumā nekas nav teikts par plāniem izpildīt Padomes ieteiktās fiskālās korekcijas. Turklāt dažādās

[1] OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

[2] Padomes Ieteikums (2018. gada 22. jūnijs) ar mērķi koriģēt būtisku novēroto novirzi no korekcijām vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai Ungārijā (OV C 223, 27.6.2018., 1. lpp.).

[3] Valdības neto primāros izdevumus veido valdības izdevumu kopsumma bez procentu izdevumiem, izdevumiem Savienības programmās, kurus pilnībā nosedz Savienības fondu ieņēmumi, un nediskrecionārām izmaiņām bezdarbnieku pabalstu izdevumos. Valdības finansētie bruto ieguldījumi pamatkapitālā ir izlīdzināti četru gadu laikposmā. Ir ierēķināti diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vai tiesību aktos paredzētie ieņēmumu palielinājumi. Vienreizēji pasākumi gan ieņēmumu, gan izdevumu daļā ir atskaitīti.

[4] Padomes Ieteikums (2018. gada 4. decembris) ar mērķi koriģēt būtisku novēroto novirzi no korekcijas vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai Ungārijā (OV C 460, 21.12.2018., 4. lpp.).

ziņojumā uzskaitītās ekonomikas programmas, kam ir fiskāla ietekme, lielā mērā palikušas neizteiktas skaitļos, un ziņojumā nav 2019. gada budžeta prognožu. Tādēļ ziņojums neatbilst Padomes noteiktajai ziņošanas prasībai. Pamatā esošā strukturālā deficīta uzlabojums ir ievērojami mazāks par 2018. gada 4. decembra ieteikuma ieteikumā prasīto.

(5) Pēc Komisijas 2019. gada 7. maijā publicētās 2019. gada pavasara prognozes neto primāro izdevumu pieaugums 2019. gadā būs 6,5 %, krietni pārsniedzot ieteiktos 3,3 %. Strukturālā bilance uzlabosies par 0,4 % no IKP pret 2018. gadu, neizpildot ieteikto korekciju 1 % no IKP. Tādēļ abi rādītāji liecina par novirzi no ieteiktās korekcijas. Izdevumu kritērijs rāda novirzi par 1,2 % no IKP. Strukturālās bilances uzrādītā novirze ir drusku mazāka – 0,6 % no IKP. Strukturālo bilanci negatīvi ietekmē dažu ieņēmumu neizpilde. Izdevumu kritērija rādījumu spēcīgi negatīvi ietekmē tā aprēķināšanā izmantotais vidēja termiņa potenciālais IKP pieaugums, kas ietver ļoti zemu potenciālo IKP pieaugumu pēckrīzes apstākļos. Izdevumu kritērija pamatā esošais IKP deflators arī nešķiet pienācīgi atspoguļojam palielināto izmaksu spiedienu, kas ietekmē valdības tēriņus. Pēc šo faktoru pielāgošanas izdevumu kritērijs liekas adekvāti atspoguļojam fiskālos centienus, taču joprojām rāda novirzi no ieteiktās korekcijas.

(6) Kopš Komisijas 2018. gada rudens prognozes, kas bija pamats Padomes 2018. gada 4. decembra ieteikumam, Ungārijas iestādes ir paziņojušas par jauniem paplašināšanas pasākumiem izdevumu jomā. Bez tam pēc 2018. gada publiskā sektora algu pieauguma, kas apsteidza prognozes, tika paziņots par jaunu algu pieaugumu dažām kategorijām no 2018. gada rudens. Visbeidzot, lielākas rezerves budžetā kopā ar valdības skaidri pausto nodomu tās līdz gada beigām pilnīgi iztērēt palielina izdevumu prognozes 2019. gadam. Rezultātā gaidāms, ka novirze no izdevumu kritērija būs ievērojami lielāka nekā 2018. gada rudenī veiktajā novērtēšanā konstatētā novirze.

(7) Tas ved pie slēdziena, ka Ungārijas rīcība pēc Padomes 2018. gada 4. decembra ieteikuma nav bijusi pietiekama. Fiskālie pasākumi nav pietiekami, lai valdības neto primāro izdevumu nominālais pieaugums 2019. gadā nepārsniegtu 3,3 %, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 1 % no IKP,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ungārija nav efektīvi rīkojusies pēc Padomes 2018. gada 4. decembra ieteikuma.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Ungārijai.

Luksemburgā, 2019. gada 14. jūnijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
E.O. TEODOROVICI